

Kvælstof, er dog sikkert altfor høi. Dels kan man nemlig ikke forudsætte, at denne kvælstofbindende Virksomhed vil foregaa med samme Intensitet hele Aaret rundt, dels vil disse Algers Udvikling paa fri Mark antagelig være betydelig mindre, end den var ved de i en lukket Glasballon anstillede Forsøg.

Ogsaa den bekjendte alsidige franske Videnskabsmand *Berthelot* har i en lang Aarrække siden 1884 forelagt det franske Akademi en Række Forsøg anstillede med forskjellige Jordarter, saavel Madjord som Undergrund. Ved Opbevaring under de forskjelligste Forhold, dels i Værelset, dels i fri Luft eller i lukkede Flasker, hvori de henstod i fugtig Tilstand med et stort Luftkvantum, tiltog altid Jordens Kvælstofindhold¹⁾. *Berthelot* henfører denne Kvælstofforøgelse dels til Virksomheden af de i Jorden værende Mikroorganismer, dels ogsaa til en Virkning af den atmosfæriske Elektricitet.

Der er neppe Tvivl om, at der ad de her nævnte Veie sker en stadig Binding af det atmosfæriske Kvælstof, og at dette er en af de for Vegetationen gunstige Processer, som foregaaer under Jordens Brækning, ligesom den ogsaa har sin Betydning for saadanne Jorder, der som Skog og Stætereeng henligger i naturlig Tilstand uden at være Gjenstand for nogen særlig Dyrkning. Ligeoverfor de uhyre Mængder, som *Berthelot* ifølge sine Analyser mener, at der indvindes paa denne Maade, bør man derimod stille sig meget skeptisk. I *Naturens* Husholdning har disse Mængder utvivlsomt sin Betydning, men for *Plantekulturen*, til hvilken der stilles Fordring om de størst mulige Afgrøder, er de nævnte Kvælstofkilders Ydeerne endnu saa lidt belyst, at *det vil være den største Letsindighed at tro, at det atmosfæriske Kvælstof er en stadig rigt flydende Kilde, som uden Uleilighed fra vor Side forsyner Landbruget med det kostbareste Plantenæringsstof.*

Det samme gjælder ogsaa de Mængder af Kvælstofforbindelser, Ammoniak og Salpetersyre, der tilføres Jorden ved Nedbøren. De talrige Nedbøranalyser, der foreligger fra næsten alle Lande, viser, at det alt ialt kun dreier sig om nogle faa Kilogram Kvælstof pr. ha., der kommer til Jorden ad denne Vei, og deraf kommer endda en stor Del paa saadan Tid af Aaret, hvor der ingen Vegetation er til at optage det, hvorfor dette Næringsstof strax hjemfalder til Udvaskning og Tab.

Kvælstoffet hører jo som bekjendt til de Stoffer, der er i et

¹⁾ M. Berthelot: *Chimie végétale et agrigole.* t. I. Paris 1899. S. 1—100.